

Juryrapport Miep Diekmann Thesisprijs 2022

Aan mij de eer om het juryrapport te presenteren van de Miep Diekmann Thesisprijs jeugdliterair onderzoek in Nederland en Vlaanderen. Aangezien dit alweer de vijfde keer is dat we deze prijs uitreiken, mogen we voorzichtig beginnen te stellen dat we een ware traditie aan het opbouwen zijn. Het zal u echter al zijn opgevallen aan de tweetalige presentatie van deze uitreiking, dat er toch iets opvallends is aan deze editie – deze is namelijk aanzienlijk meer internationaal georiënteerd dan voorgaande edities. De IBBY-historici zullen dit nog eens moeten nakijken, maar de jury kreeg de indruk dat er dit jaar aanzienlijk meer Engelstalige werken werden ingezonden. Dit is een logisch gevolg van de introductie van een internationale poot aan de opleiding jeugdliteratuur aan de universiteit van Tilburg, die vorig jaar haar eerste scripties opleverde. We hopen echter dat dit het begin is van iets groters, en dat andere internationale studenten ook hun weg zullen gaan vinden naar de wereld van kinderboeken en jeugdliteratuurstudies.

Deze eerste observatie maakte dat de jury sprak over het belang van internationale en interculturele uitwisseling in het veld van jeugdliteratuurstudies. We geloven dat de patroonheilige van deze prijs, Miep Diekmann zelf, deze noodzaak zou bevestigen. Diekmann bracht zelf een gedeelte van haar jeugd door op de toenmalige Nederlandse Antillen en zou later spreken over de invloed die dit heeft gehad op haar eigen schrijven. Ze zou zelf meerdere boeken schrijven die zich afspelen in het Caribisch gebied, zich vervolgens hard maken voor de promotie van Antilliaanse schrijvers bij haar Nederlandse uitgever Leopold en aan de wieg staan van de nauwe samenwerking tussen Leopold en de Arubaanse uitgever Charuba.

Nog iets dat opviel aan de inzendingen van deze editie van de thesisprijs is de duidelijke motivatie van de opkomende wetenschappers om academische kennis te verbinden met urgente maatschappelijke vraagstukken. We lazen onderzoek over belangrijke hedendaagse thema's, zoals veganisme, genderrepresentatie, moderne vormen van vaderschap, videogames, meertaligheid, en zelfs de coronapandemie. En weer denken wij dat Miep Diekmann instemmend zou hebben geknikt bij deze vastberadenheid om wetenschappelijke en maatschappelijke doelen te verbinden. Diekmann benadrukte regelmatig dat jeugdliteratuur meerdere kanten zou moeten laten zien van de werkelijkheid. Ze legde eens uit:

“Ik wil geen verzoenende literatuur brengen, maar een verduidelijkende. Ik vind het geëngageerde, dat je zoveel mogelijk kanten van een zaak laat zien, dat je het opengooit en tegen je lezers zegt: denk er nou zelf maar over na. En ze gáán erover nadenken en ze worden vaak kwaad zelfs. Dan vind ik dat ik bereikt heb wat ik wil, want nu zijn ze ermee bezig...”

De scriptie die dit jaar de thesisprijs wint combineert beide kwaliteiten: het hanteert een internationaal en transcultureel perspectief op een onderwerp met zowel wetenschappelijke als maatschappelijke impact.

We zijn zeer verheugd om de Miep Diekmann Thesisprijs van 2022 uit te reiken aan **Sonali Kulkarni** voor haar scriptie getiteld ***Bilingual Synergies: A Semiotically-framed Inquiry into the Iconotextual Complexities of Bilingual Picturebooks.***

Sonali verkent in deze scriptie de integratie van woorden en beelden in tweetalige prentenboeken. Het onderzoek is geplaatst tegen de achtergrond van een toenemend gemonialiseerde wereld, waarin talen en culturen steeds vaker mengen. Meertaligheid is voor vele kinderen wereldwijd al een gegeven. Hierdoor is er een steeds grotere behoefte aan kinderboeken die deze meertalige werkelijkheid representeren. Deze boeken worden gevierd voor hun pedagogische mogelijkheden, maar er bestaat nog maar weinig onderzoek naar hoe deze meertalige boeken precies werken. Hoe lees je een boek dat een verhaal vertelt in meerdere talen tegelijkertijd? En hoe maakt de introductie van beelden dit nog eens extra ingewikkeld? In deze scriptie stelt Sonali een theoretisch model voor waarmee we deze meertalige ontmoetingen in prentenboeken kunnen gaan bestuderen.

De jury is onder de indruk van de moed die Sonali toont met de keuze voor een dergelijk complex probleem. En ook van de theoretische diepgang en doeltreffendheid waarmee zij een perspectief biedt op het fenomeen. Hoewel de scriptie wetenschappelijk zeer grondig is, is het zeker geen saaie tekst om te lezen. Sonali schrijft met een gemak die ervoor zorgt dat verschillende lezers zich er thuis in zullen voelen. Ze mengt theoretische observaties met persoonlijke anekdotes, zoals een opmerking over een jeugdherinnering waarin zij voor het eerst een woordenboek in handen krijgt waarin zij voor het eerste haar tweetalige opvoeding gepresenteerd ziet. Omdat het werk zo duidelijk ingebed is in de hedendaagse context, zal het bovendien van nut zijn voor iedereen die zich interesseert voor leesbevordering waarbij de groeiende meertalige situatie zowel zorgt voor problemen als voor mogelijkheden.

De jury is verheugd een laureate te mogen bekronen die een bijdrage levert aan zowel het wetenschappelijke als het maatschappelijke veld van de jeugdliteratuur. We feliciteren Sonali Kulkarni van harte.

Suzanne van der Beek (Tilburg University)

Vera Veldhuizen (Rijksuniversiteit Groningen)

Alix Wassing (Stichting Lezen)